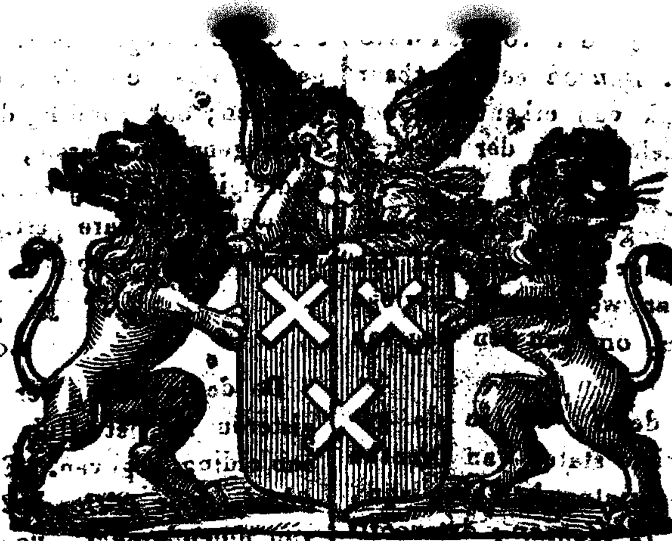
N°. 166. 1833.

BREDASCHE COURANT

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws-Blad.

Zaturdag 13 Julij.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *Breda*, ontvangen hebbende een besluit van Z. E. den Heere Gouverneur der provincie Noord-Braband, van den 3 Julij 1833, G n° 43, Bureau der Directe Belastingen (Provinciaalblad n°. 108,) nopens de invorderbaar verklaring der kohieren van de Grondbelasting over 1833 en de indiening van Reclames, zijnde van den volgenden inhoud:

DE GOUVERNEUR DER PROVINCIE *NOORD BRABAND*, nader gelet op art. 2 en 3 der wet, van den 31sten December 1832, (Staatsblad n°. 65,) houdende vaststelling der kontingenten voor de grondlasten dezer provincie.

En in aanmerking nemende, dat de kohieren der meergenoemde belasting dezer provincie, zijn opgemaakt, executoir verklaard en invorderbaar gesteld.

Gehoord de consideratie van den fungerenden Provincialen Inspecteur der Belastingen.

Brengt ter kennisse van de respective Burgemeesteren in de steden en gemeenten, dat de voorbedoelde kohieren, wegens de grondbelasting op de gebouwde en ongebouwde Eigendommen, van al de gemeenten van dit gewest, over den loopenden jare 1833, zijn executoir verklaard, en ter invordering aan de Ontvangers der Directe Belastingen zijn overgegeven.

Noodigt de hoofden der Gemeente-besturen mits deze uit, voor zoo veel zulks nog niet mogt zijn geschied, de vereischte publicatie te doen, en de ingezetenen hunner gemeenten te verwittigen, dat de Ontvangers gehouden zijn, de inning der kohieren, overeenkomstig de bestaande wettelijke bepalingen, in twaalf termijnen te bewerkstelligen, waarvan het 5/12 reeds is verschenen; Zullende de belastingschuldigen gehouden wezen, hunne quota's bij elk verschenen 1/12 gedeelte aan te zuiveren, op poene bij de wet vastgesteld.

Meergemelde Besturen der gemeenten al verder uit te noodigen, om ter kennisse van de daarbij belanghebbenden te brengen, dat den tijd tot het inleveren van bezwaren, hetzij wegens te hooge, verkeerde of onbehoorlijke aanslag enz., wordt vastgesteld op drie maanden, te rekenen van den dag der invorderbaarstelling des kohiers, en die termijn uiterlijk zal zijn geëindigd den 15 October aanstaande; terwijl de indiening van meergemelde reclames zal moeten plaats hebben, door het intermediair van de Controleurs der Directe Belastingen, dien zulks aangaat, na welk tijdverloop gezegde Ambtenaren, geene dergelijke reclames zullen mogen aannemen, maar integendeel hunne registers sluiten, en den Gouverneur van het bij hen ingekomen getal kennis geven. Wordende door deze reclames alleen de zoodanige bedoeld, welke betrekking hebben op materieele abuizen; en geenszins die welke de kadastrale klassificatie of begrooting aangaan, en waarvan melding is gemaakt, bij Zr. Ms. besluit dd. 2 Januarij jl., (Staatsblad n°. 1.)

De eigenaars van woonhuizen, die het geheele jaar 1833 zijn onbewoond gebleven, zullen de teruggave der betaalde grondlasten kunnen reclameren; mits zich daartoe op de voorbedoelde wijze, van 16 December dezes jaars tot den 31 Januarij 1834, adresserende.

En zal deze in het Provinciaalblad en in het Dagblad der Provincie worden geïnsereerd, tot informatie en narigt, van alle daarbij belanghebbende Ambtenaren en belastingschuldigen; terwijl deze in genoegzaam getal zal worden gedrukt, en door tusschenkomst van de Arrondissement Inspecteurs, aan de Controleurs en Ontvangers medegedeeld.

's Hertogenbosch, den 3den Julij 1833.

De Gouverneur voornoemd,

A. J. L. VAN DEN BOGAERDE.

Brengen zulks bij deze ter kennisse der belanghebbende Ingezetenen, zoo tot derzelver informatie en narigt als met uitnoodiging, om de verschenen termijnen dadelijk aan te zuiveren.

BREDA, *den 11den Julij 1833.*

DE ROY W.

Ter ordonnantie van dezelven,

De Secretaris der Stad

H. W. SCHAUIKES.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BELGIE.

BRUSSEL, den 11den Julij.

In de zitting der afgevaardigden van gisteren begon de heer *Teichman* met te verklaren, dat daar hij zich niet kon vereenigen met de redactie van de centrale sectie, zijn voorstel betreffende, en daar onderscheiden amendementen kwestien deden rijzen, waarmede het bestuur gemoeid was, zoodat hij vertragingen te gemoet zag die hij juist had willen vermijden dienvolgens tot het besluit was gekomen om zijn gedaan voorstel weder in te trekken. Dit besluit, benevens de verklaring die voorts nog de heer *Teichman* gaf, dat het gouvernement geenszins noodig had geoordeeld een koninklijken commissaris, die bij de discussie tegenwoordig was, te benoemen, bragt de vergadering in eene soort van verlegenheid hoe de zaak alsnu te behandelen; sommige leden wilden over de beide redactien van het voorstel stemmen, andere meenden dat het van zelf sprak, dat alleen het voorstel der centrale sectie in overweging werd genomen doch de meerderheid vond goed het voorstel van den heer *Teichman* de voorkeur te geven, alschoon hij zelf hetzelve had ingetrokken. Daarover werd dan ook wezenlijk beraadslaagd en dit ontwerp gedeeltelijk aangenomen. Het schoonste van de zaak was, dat er op het einde der zitting nog eene koninklijke boodschap bij de vergadering kwam, welke de heer *Teichman* van gouvernementswege ter verdediging van het ontwerp benoemde; dienvolgens is gemeld lid thans belast met voor het gouvernement een ontwerp te verdedigen, 't welk hij den vorigen dag voor zich zelven had aangeboden voor te staan, en waarvan hij in den aanvang dezer zitting geheel had afgezien.

De senaat heeft gisteren de wet op de brouwerijen eerst artikelsgewijze en vervolgens in haar geheel met 20 tegen 4 stemmen aangenomen; 5 leden, de heeren *de Rouillé*, *d'Aerschot*, *Deman*, *Dupont* en *Duval de Beaulieu* hebben zich van de stemming onthouden, omdat zij de wet gebrekkig vonden, en toch die van 1832 niet wilden handhaven.

— Men verwacht ieder oogenblik de bevalling der koningin; de kanonniers te Brussel hebben last gekregen, om zich bij hunne stukken gereed te houden, zullende het eerste schot vijf minuten na de bevalling hetzelve den volke verkondigen.

— Prins *Esterhazy*, gevolmagtigd minister van Oostenrijk te Londen, is den 6den te Luik en den 8sten te Brussel aangekomen, zich naar zijnen post begevende.

— *l'Indépendant* kondigt insgelijks aan, dat de heer *Goblet* zich, en wel in het laatste dezer week, naar Londen zal begeven, om den heer *van de Weijer* bij de onderhandelingen die aldaar staan geopend te worden, te worden toegevoegd.

— De uitgever van den *Knout*, zekere *Eliain*, heeft de heeren *Crickx* en *Colliat*, voor de regtbank gedaagd, ten einde dezelve met de uitgave van gemeld blad zouden ophouden, als hebbende deze heeren, luidens de aanklagt, sedert den 26sten Mei, zich gedurende de gevangen zitting van gemelden uitgever, onregtmatig van het blad alsmede van deszelfs vignet meester gemaakt.

— Uit Gent schrijft men dat in de zaak betreffende de jongste onlusten in de estaminets aldaar, door de correctionele regtbank uitspraak gedaan is, en al de in deze zaak beschuldigde personen zijn vrijgesproken geworden.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 8den Julij.

Sints eenige dagen werd door de dagbladen der oppositie met vertrouwen aangekondigd, dat men het in den raad van ministers, na eenen langdurigen woordenstrijd, eens was geworden, om ter gelegenheid van de revolutie dagen eene vrij uitgebreide amnestie voor staatkundige misdaden te verleenen. Het ministerieel dagblad *le Journal de Paris* vernietigt op eens dit vertrouwen, door de verklaring, dat men deswegens geheel verkeerd is onderrigt.

Te gelijker tijd gaat de politie voort met huiszoekingen en arrestatien, en zijn onder anderen nog heden een zeker getal personen naar de gevangenis La Force overgebragt.

— De gezanten van Napels en Sardinien hebben gisteren aan den minister van buitenlandsche zaken, officieel kennis gegeven, van het protest dat door deze beide hoven aan het kabinet van Madrid, tegen de wijziging der wet van erfopvolging tot den Spaanschen troon, is overhandigd. De minister van buitenlandsche zaken heeft deze mededeeling niet anders dan als kennisgeving aangenomen.

— De berigten uit Marseille van den 3den dezer vermelden, dat de rust aldaar niet verder is gestoord, doch de bezetting bleef steeds onder de wapenen.

— Binnen eenige dagen verneemt men, zal de negotiatie voor de Grieksche leening geopend worden.

— De laatste berigten uit Portugal ontvangen, gemelden, dat de bezetting van het fort Péniche een gewapend vaartuig, dat onder de Engelsche vlag wilde voorbij zeilen, heeft genomen, en aan boord van hetzelve, behalve eenen aanzienlijken krijgsvoorraad, vrij gewigtige documenten gevonden, omtrent de expeditie die onlangs te Lagos eene landing ondernam. De gevangenen zouden voorts verklaard hebben, dat nog twee dergelijke vaartuigen te gelijk met hen uit de Engelsche havens waren gezeild, en bestemd waren om genoemde expeditie te ondersteunen.

— De fondsen waren heden (9 Julij) genoteerd: de 5 pCt. rent. 104,20; op tijd 104,40; de 3 pCt. rent. 77,30 [illegible],50; Nap. renten kont. 92; op tijd 92,10; Sp. perpet. 73½ kont. en op tijd; 3 pCt. 45½; Cortes 15½.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 12den Julij.

Het laatst uitgegeven bulletin omtrent den toestand van H. K. H. Prinses *Frederik*, van gisteren, luidt; dat Hoogstdezelve en de jonge Prins bij voortduring welvarende zijn.

— H. K. H. Prinses *Albrecht* van Pruissen is gisteren morgen van 's Hage naar Rotterdam vertrokken, om aldaar het afloopen van een fregat bij te wonen.

— Bij Koninklijk besluit van 6den dezer, no. 29, is de heer *C. J. Wiilan*, tot dus verre consul der Nederlanden te Fernambuco, als zoodanig eervol, ontslagen, en benoemd tot consul-generaal te Rio-Janeiro.

— Men schrijft uit Scheveningen, dat eenige der voornaamste ingezetenen aldaar aan den geneesheer *J. C. Bausch* een kostbaar stuk zilverwerk hebben vereerd, als een blijk van erkentenis voor zijnen onvermoeiden ijver, betoond in het behandelen der cholera-lijders gedurende het jaar 1832.

— Staande de uitvoering van eenige herstellingen aan een der bruggen voor de Boschpoort alhier, zal de passage, van en met den 15den dezer, over dezelve, van den grooten weg moeten verlegd langs het zoogenaamde Vugt en Liniestraatje, om van den weg van Teteringen de Boschpoort te naderen.

— Uit Assen schrijft men van den 6den dezer, dat in de gewone jaarlijksche vergadering van de provinciale staten van Drenthe tot leden van het collegie van gedeputeerde staten herkozen zijn, de heeren *W. J.* Grave *van Heiden* en *J. B. Homan*; dat voorts tot de onderwerpen van beraadslaging van opgemelde staten-vergadering mede behoort, het daarstellen van voorzieningen tegen het gevaar van de vergrooting van het vuur bij het veenbranden voor den boekweitbouw, ten aanzien van welk gevaar men in deze dagen zulk eene duure ondervinding heeft opgedaan.

— Naar luid van berigten uit Frankfort van 7 dezer, verkrijgt het gerucht der aanstaande bijeenkomst van een Europesch congres meerdere bevestiging.

— Te Weenen zijn den 2den dezer de volgende effecten aldus verhandeld geworden: 5 pCt. metall. 95 [illegible]; 4 pCt. dito 86 [illegible]; bankbill. 54¼; bankactien 1233 a 1233⅞.

— Van de Turksche grenzen had men te Weenen vernomen, dat de turksche troepen de roovers in Epyrus, die de stad Arta hebben uitgeplunderd, in het gebergte vervolgen en van daar pogen te verdrijven.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 9den Julij.

De *Frankfurter Ober-Postamts-Zeitung* berigt, dat, ingevolge eene onlangs door de Keur-Hessische Regering uitgevaardigde verordening, van den 1sten dezer maand af, de regten van doorvoer in Keur-Hessen weder op denzelfden voet teruggebragt zijn, waarop zij voor de toetreding van genoemd land tot de Pruisische tolvereeniging waren geheven geworden. Deze maatregel had zoo wel te Frankfort als in de provincie Hanau eenen zeer goeden indruk gemaakt, daar men hoopte dat, ten gevolge daarvan, de handel tusschen Frankfort, Leipzig en de Hanzesteden, die door de Pruissische tolregten veel geleden had, zich weder zoude herstellen.

— Berigten uit de Sardinische staten getuigen nog steeds van de gestrengheid, waarmede het gouvernement ten aanzien der rustverstoorders te werk gaat. Te Genua schijnt de ontwerpen samenzwering, vooral onder de oude patricische familien merkelijk bijval te hebben gevonden; immers onderscheidene personen van het hoogste aanzien aldaar zijn in hechtenis genomen, en naar Alexandrien vervoerd. Dit zijn onder anderen den markies *van Durazzo*, een neef van den laatsten *Doge*, *Maximiliano Spinola*, graaf *Balbi*, en de beide markiezen *Mari*.

— Van den 4den dezer schrijft men uit Weenen, dat Z. M. de keizer van Oostenrijk in den loop der maand naar Praag zoude vertrekken. Ook zoude de *aartshertog* en de Russische gezant zouden de hoofdstad voor eenigen tijd verlaten, de eerste om zich naar zijne landgoederen in Bohemen, de laatste naar Marienbad te begeven.

— Uit Triest wordt van 28 Junij het volgende gemeld, nopens bewegingen, die onlangs zich te Zante op de Jonische eilanden hadden voorgedaan. [illegible] Volgens berigten, uit Cephalonia had de Lord Opper-kommissaris der Jonische eilanden, ten einde voor de verkiezingen van leden des wetgevenden ligchaams meerdere vrijheid te geven, door tusschenkomst van den Senaat, aan de kiezers eene drie dubbele lijst van verkiesbare personen doen voorstellen, met afwijking van de vroegere gewoonte, volgens welke slechts een dubbeltal werd voorgedragen. Eenige personen, die op de lijst overgeslagen en daarover ontevreden waren, wisten het volk op de been te brengen, en joegen de kiesvergadering met geweld uit een. Bij eene tweede bijeenkomst der kiezers ging het nog erger toe. Omstreeks twee duizend landlieden rukten de stad binnen, drongen in de vergaderzaal door en vielen op de kiezers aan, die door de vensters en over de daken vlugtten. Vervolgens rukte de hoop voor het paleis, raakte in de straten handgemeen met de krijgslieden, liep de deuren der openbare gebouwen open, en verwoestte daarin alle meubelen en papieren. Vele lieden werden gewond.

— Eindelijk werd de krijgswet afgelezen en aan het volk tien minuten tijd gegeven, om zich te verstrooijen, gedurende welken tijd het bataillon der bezetting eene ontzagwekkende stelling innam. Dit had eene gunstige uitwerking, en de rust werd onverwijld hersteld. Zes dagen daarna werd de staat van oorlog, waarin de stad gesteld was geworden, door den Lord Opper-kommissaris weder opgeheven; ook zond hij de lieden, die bij deze gelegenheid in hechtenis genomen waren, met eene gestrenge vermaning, en met de bedreiging, dat bij eene herhaling van dergelijke buitensporigheden de wet in al hare gestrengheid zou worden toegepast, naar hunne woonplaatsen terug.

ENGELAND.

LONDEN, den 9den Julij.

De derde lezing der bill over de [illegible] Iersche kerk heeft gisteren in het Huis der Gemeenten nog tot ernstige discussien aanleiding gegeven. Een der Iersche vertegenwoordigers, de heer *Sheil*, door *O'Connell* en andere ondersteund, drongen bij wijze van amendement, vooreerst op de bepaling aan, dat de bezoldiging der hooge geestelijkheid, met name van de aartsbisschoppen en bisschoppen, aan een maximum zoude worden onderworpen, en wilde voorts dat men in de inleiding het beginsel zoude opnemen, dat vroeger eene afzonderlijke bepaling der bill uitmaakte, doch door het ministerie gedurende de discussie in comité werd terug genomen, dat namelijk de beschikking over de fondsen, die ten gevolge dezer bill zonder bestemming mogten zijn, uitsluitend aan het Parlement zoude behooren. Lord *Althorp* heeft zich tegen deze beide amendementen verzet, en zijn dezelve na eene langdurige beraadslaging verworpen, waarna de derde lezing met 274 tegen 94 stemmen is doorgegaan.

De discussie over de hervorming van het charter der Oost-Indische compagnie is voorts in deze zitting op woensdag aanstaande bepaald.

— Het avondblad de *Courier*, van heden, deelt berigten mede welke hier te lande zijn aangebragt van den markies *de Palmella* en den kapitein ter zee *Napier*, betrekkelijk de expeditie der Koningin van Dom *Pedro*, in de Algarven. Deze berigten luiden zeer gunstig voor Dom *Pedro* en komen hierop neder: „De troepen zouden den 24sten Junij te Villa Real geland zijn; doch dezelve werden ingewacht door de bezetting, 12 à 1400 man sterk, welke tegenstand wilde bieden. Dit ontwarende, deed kapitein *Napier* onverwijld zijne schepen in linie opstellen, en de batterijen der vesting beschieten. Na eene kanonnade van korten duur, geraakte de bezetting verdeeld, een deel derzelve ontvlugtte de stad, en het ander gedeelte verklaarde zich voor Donna *Maria*. Spoedig echter keerden de terugtrekkenden terug en sloten zich aan diegenen, welke zich voor de Koningin hadden verklaard, waardoor derzelver getal tot nagenoeg 600 werd vermeerderd. De graaf *Villa-Flor*, hoofdaanvoerder der expeditie, nam hierop de noodige maatregelen, om zich van het bezit der stad te verzekeren, en liet daarin een toereikend getal krijgsvolk achter. Voorts verdeelde hij het overige zijner magt in twee afdeelingen, eene derzelve rigtte haren togt noordwaarts, naar den kant van Beja, in de provincie Alemtejo, alwaar, zoo men zeide, de ingezetenen sterk voor de Koningin gezind zijn. De bewoners van Villa Real en omstreken hebben aan die troepen, uit eigene beweging, 400 paarden geleverd.

De andere afdeeling, aan wier hoofd zich de graaf *Villa-Flor* in persoon bevond, trok westwaarts op, door Tavira en Faro, naar Lagos. In beide eerstgemelde plaatsen voegden zich de bezettingen bij hen en werden zij met vreugdebetooningen door de ingezetenen ontvangen. De constitutionele vlag der Koningin wapperde door het geheele Koningrijk der Algarven.

De kapitein *Napier* had, met de schepen onder zijne bevelen, Lagos verlaten, en had het steven naar den Taag gewend. Dit smaldeel heeft aan den mond van de Guadiana vijf oorlogsvaartuigen genomen, bestaande in eene met 14 stukken gewapende brik, in eene sloep en twee kanonneerbooten, welke langs de kust lagen ter bescherming van de provincie.

Deze berigten hebben eenen gunstigen invloed op de Portugesche fondsen gehad. Den 1sten Julij stonden dezelve 58½, en den 9den zijn dezelve tot 61½ gerezen.

— De 3 pCts. gec. staan heden 88⅞. Nederland 49¼.

Het tegenwoordig rustpunt.

De oogschijnlijke staat van rust, of liever de staat van physieke en morele vermoeijing, waarin Europa, na de sluiting van het provisioneel verdrag tusschen Engeland en Frankrijk ter eenre en Holland ter andere zijde, en voorts na het gedeeltelijk wegdrijven der onweêrswolken, welke den oostelijken staatkundigen gezigteinder bedekten, zich bevindt, zal welligt gelegenheid geven, om met meer bedaardheid en bezadiging een oog op het voorledene en op de toekomst te slaan. In den maalstroom van de tegenstrijdigste denkbeelden, die zich, als het ware, verdrongen, was het onmogelijk, den draad van slechts een dier denkbeelden vast te houden; want nauwelijks kende men de ruwe schors, waaronder welligt iets goeds ver-

borgen lag, of verdwenen was het geheel uit de praktijk, om wederom voor iets nieuws plaats te maken. Honderde van utopiën werden ons voorgelegd, met smaak opgedischt, doch het overgroote aantal maakte zelfs het proeven onmogelijk. Even als de kinderen bij eenen aangeboden grooten voorraad van speelgoed, waarbij hunne, van vreugde bevende, handen [illegible], uit vreeze van niet dadelijk het mooiste te nemen, en zich desniettemin met den [illegible] gelukkig gevoelen zonder eigenlijk te genieten, zoo staan ook de volken om het speelgoed, dat de staatkundige [illegible] van onzen tijd hun dagelijks onder de oogen brengen. Doch eindelijk wordt het oog verzadigd, het moreel geluk is zonder het [illegible] geluk, waaraan men eenmaal gewoon is geworden, geen geluk meer (wanneer dit in die opvatting geluk kan genoemd worden); men komt tot nadenken; men vraagt zich af: zijn wij zoowel in ons moreel als materieel geluk voor- of achteruit gegaan? waartoe heeft ons dit alles geholpen? kunnen wij iets van den voorraad, dien wij voor ons hebben, hetzij voor het een of voor het ander, gebruik maken? Alleen bij het zwijgen der hartstogten, bij rust van ligchaam en ziel, kunnen wij ons aan zulke overdenkingen overgeven; en dan, helaas, zien wij, welk eenen stilstand de staatkundige beschaving gemaakt heeft.

Holland kende de staatkundige vrijheid van voor eeuwen; het wist wat die gekost had. Na Holland, trad Engeland op den weg der staatkundige vrijheid. Van daar stevende zij de zeeën over, om zich in een ander werelddeel, los van alle banden, uit te breiden. In Frankrijk had men haar tot op het jaar 1830 slechts 40 jaren beproefd. Wanneer wij dan hieruit de voorgangen en de ontwikkelingen der natiekingen, omtrent de beste regeringsvormen, willen beschouwen, om af te leiden, welke vorderingen de staatkundige beschaving in de drie laatste jaren gemaakt heeft, dan moeten wij ons oog op de even genoemde landen vestigen, die *daarin alleen* voorbeelden ter navolging kunnen opleveren. En wat is de uitkomst dezer beschouwing, wanneer wij vooreerst een tijdvak van 15 jaren, te beginnen van het jaar 1830, teruggaande bezien? In het Westen van Europa, alwaar vierdehalve eeuw geleden, de uit het Oosten ontvlugtte verlichting zich gevestigd scheen te hebben, zagen wij het stelsel van volksvertegenwoordiging werkzaam, om geheel Europa aan zich te onderwerpen. Het denkbeeld dat hierbij voorzat, was algemeen en bedoelde het belang van het menschdom; het was de vertegenwoordiging van *allen*, door de *waardigsten* en door de *rijkst begaafde geestvermogens*, welke door de grootst mogelijke meerderheid moesten gekozen worden. Dit geheele nieuwe denkbeeld, aan de oudheid in de praktijk althans onbekend, heeft de oude privilegien gepasseerd en achter zich gelaten, heeft met dezelve een minnelijk verdrag [illegible] moeten onderwerpen, [illegible] moeten aannemen, heeft met het koningschap verbonden gesloten, en is eindelijk in deszelfs schaduw groot geworden, ook door somtijds het despotismus toe te laten. Doch overal wilde men voortgang in verlichting en veredeling bij de banden die het maatschappelijk ligchaam te zamen hielden vinden. De eene voortgang brengt echter meestijds andere voort, en in alle de takken, waardoor dat ligchaam zich voeden en onderhouden moet, konde men dezelfde beweging bespeuren. Tot 1825 was deze gelijkmatig, doch het denkbeeld, hetwelk deze beweging had voortgebragt, bepaalde zich niet slechts tot Nederland, Engeland en Frankrijk (om van Europa alleen te spreken) geheel ons werelddeel moest daarin deelen. Kortstondig kon het in eene wisse krijg voortgaan, maar naar mate die voortgang sneller toenam, was het ook te vreezen, dat zij eenmaal zoude botsen op voorwerpen die nog in rust, of in slechts zeer langzame beweging waren. De beweegkracht was echter te groot om zich tusschen enge grenzen te bepalen, en om te blijven bewegen moest dezelve algemeen, hetzelve alle ligchamen, die met elkander in contact konden komen, daaraan onderworpen zijn, ... en alleen Engeland en Frankrijk bewogen zich; want in Nederland had die vrijheid hare grootste beweging reeds gemaakt, haren grootsten weg reeds afgelegd; het genoot reeds, even als Noord-Amerika, derzelver vruchten en voortbrengselen. In 1825 ontdekte men, dat men op de overige niet constitutionele gouvernementen van Europa te verre vooruit was, om aan dezelve eene gelijke krachtige beweging mede te deelen; en had op dat tijdstip de menschelijke geest eene *halte* kunnen maken, dan hadden wij op een schoon *rustpunt* gestaan, om ook aan Duitschland, Italië en andere landen den tijd te laten, hunne staatkundige machines op eene gelijke schaal met die der eerstgenoemde landen en vooral met de onze, te brengen. Doch het was reeds te laat: *vooruit! vooruit!* [illegible]. De berekening om ook de bedoelde volken op dat standpunt, door eene buitengewone krachtinspanning, te brengen, was op te valsche grondstellingen gegrond, dan dat men het gewenschte doel konde bereiken. Door het doen regeren van het revolutionair grondbeginsel, wilde men het vertegenwoordigend regering stelsel algemeen maken (dit geven de liberalen nu voor,) en daarom wierp men voor een oogenblik de vrijheid in de armen van het zoogenoemde volk, door het souverein, door het oppermagtig te verklaren. Het gevolg was eene bloedige vertooning, hier en daar gevolgd, doch ook [illegible], om de behoudende partij niet op eigen veiligheid bedacht te [illegible]; zoolang er echter navolging en voortgang was, bleven de drijfveeren der beweging sterk gespannen; doch toen er van uit Nederland een [illegible] werd geworpen, en Duitschland stil aanschouwer bleef, verslapten [illegible] en allengskens kwam men door vermoeijing op een rustpunt.

[illegible] vorderingen de staatkundige vrijheid gemaakt heeft, sedert [illegible]? Of het gewilde doel, om het vertegenwoordigend regering stelsel, in ons werelddeel algemeen te maken, ook maar slechts ten deele bereikt? het antwoord voorzeker is, neen! Wij gelooven zelfs dat die overinspanning deszelfs tegenstanders vermeerderd heeft. De staatkundige beschaving heeft alzoo eene *halte* gemaakt, en wel op een rustpunt, waarop het aan leering en ondervinding niet zal ontbreken. Van hier zal men wederom eene keuze moeten doen: namelijk om eenige jaren terug te gaan en door zachtere en meer aanlokkende middelen tot het algemeen doel te komen, of wel de afgebroken ruwe taak te vervolgen.

Naar ons inzien zal de keuze dezer beide wegen voornamelijk afhangen van hetgeen Duitschland denkt te doen, het land, waarop thans de oogen van elk aandachtig toeschouwer, met belangstelling doch ook in angstige verwachting, gerigt zijn, vooral *nu*, nu het uit eene langdurige diepdenkende beschouwing, van al hetgeen rondom hetzelve voorviel, schijnt te willen ontwaken. En toch zien wij het onzeker aarzelen, en als het ware huiverig zijn voor den weg dien hetzelve schijnt te willen inslaan en te bewandelen. Het schijnt nog eene laatste maal met zich zelven te raadplegen. Het kind dat halstarrig weigerde A uit te spreken, uit vreeze van ook B te zullen moeten zeggen, was reeds een diep denker. Zoo ook beschouwen wij Duitschland op dit oogenblik, vol van verwachting, doch ook vol vrees, en, van deszelfs eindbeslissing, zal het, naar ons inzien, afhangen, of wij en geheel Europa met ons op het tegenwoordige zoo onzeker en onveilig staatkundig *rustpunt* lang zullen verblijven, ja dan neen; kiest het den weg, dien de zoo gewenschte beschaving zelve aanwijst, dien namelijk van *orde en wet*, om langzaam voorwaarts te gaan, zegt hetzelve B op de reeds voor lang door Nederland uitgesproken A, — dan kunnen wij welligt van het tegenwoordig in ondervinding rijke rustpunt, eene gelukkige toekomst te gemoet snellen, om het verlorene met woeker te herwinnen.

Letterkundig Berigt.

NOUVELLES SOIRÉES DE *WALTER SCOTT*, À PARIS *recueillies et publiées par* P. L. JACOB. *Bibliophile, membre de toutes les académies.* La Haye, chez G. VERVLOET, Libraire éditeur, 1831. In-18°, 358 pages *f* 1,50.

In eenen piquanten brief aan den auteur van *Waverley*, draagt de schrijver deze zijne *Scènes historiques et Chroniques de France*, onder den bovengestelden titel, aan *Walter Scott* op, en ontvouwt hij bij die gelegenheid zijnen ongemeenen rijkdom in eruditie en oudheidkennis, waarin hij echter *Walter* voor zijnen meester erkent. Deze brief kan in vele opzigten [illegible] genoemd worden, daar hij over het karakter en de denkwijze van den schrijver, [illegible] *Walter Scott* van Frankrijk genoemd heeft, veel licht verspreidt. Vijf verhalen, getiteld: *Le Charidari*, uit het jaar 1393; *le guêt* (1460); *La Rederanes* (1491) *Les Ecoliers* (1501) en *La Chasse* (1574), vullen dit boekdeeltje, 't welk volgens het zeggen van den schrijver, waarschijnlijk door één of twee anderen zal gevolgd worden. Wanneer wij aan de eene zijde, zouden kunnen zeggen, dat de lezing dezer *Chroniques*, vooral het laatste, dat een tafereel uit het leven van den afschuwelijken *Karel IX* ophangt, ons een ruime verpozing had geleverd, mogen wij aan den anderen kant niet ontveinzen, dat wij deze al te luchtige fransche lectuur niet aan alle klassen van lezers kunnen aanbevelen; de vrouwen vooral, sluiten wij hiervan uit. In deze zelfde categorie begrijpen wij *Les cent contes drolatiques, premier dixain*, par DE BALZAC, welke bij denzelfden uitgever voor *f* 1,75 verkrijgbaar zijn, die ons *de contes en mémoires*, onder het regentschap van *Lodewijk XV* geschreven, te veel in het geheugen roepen, om ze den Nederlandschen lezer te kunnen aanbevelen.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

DONDERDAG, *den 14den Julij.*

NEDERLANDEN. pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4½ uur.
Werkel. schuld 2½	49⅝	49⅝	49 5/16
Dito dito 5	91⅝	92	91⅞
Uitgestelde dito . . .	1 21/32		
Kansbill. dito.	23	23 5/16	
Amort. Syndic. . 4½	86¾	87	86⅞
Dito dito . . 3½	70¾	71⅛	71[illegible]
[illegible] 6	101	101⅛	101
[illegible]			
Leening 1831. . . 6	102		
Handel-Maats. . 4½	93¾	93 13/16	
FRANKRIJK.			
Inschr. Grootb. 3	78	78⅛	78⅛
ENGELAND.			
Dito per 13 Mei. 3		[illegible]	
SPANJE.			
Certificat. Amst. 5	68½	68⅞	68¾
Dito *f* 1000 . . . 3	44⅞	45	44⅞
Uitges. 3 pc. Sch. 5	14¾		
Cert. Bons. Lond. 5	14⅝	15	
NAPELS.			
Certificat. *L & B* 5			
Dito *Falc. & C.* 5	86¼		
Leen. Lond. *R.* . 5			
RUSLAND.			
Obl. *Hope* 1798/1816 . 5	100[illegible]	100[illegible]	100[illegible]
Dito dito 18[illegible] . 5	100[illegible]		

pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4½ uur.
Cert. dito 18[illegible] . 5	94½		
Obl. te London. 5			
Certif. te Hamb. 5			
Inschrijv. Assig. 6	66⅜	66 9/16	66½
Certificat. dito. . 6			
POLEN.			
Aand. Loteril. 300			
[illegible]			
Dito dito R. 50. .	89⅝	90	
OOSTENRIJK.			
Dito dito *f* 100. 4			
Dito dito *n* 250. 4			
Metalliek 5	92⅝		
Dito Lond. gen. 5			
Dito 2½	51⅜		
Oblig. *Goll & C.* 5			
Dito. 4			
Cert. Stadsb. dit. 2½			
Weeen. Bankact. 3			
DENEMARKEN.			
Geconfig. te Lond. 3			
BRAZILIEN.			
Dito *Rotschild.* 5			
[illegible]			
[illegible] 5	23	23½	

IN NAAM DES KONINGS.

VERKOOPING

bij Geregtelijke Uitwinning ter Rolle der Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te Breda, van:

Eene HUIZINGE en ERVE, genaamd: *de Hellewijk* of *Kleine Schaaf*, staande en gelegen te Bergen-op-Zoom, arrondissement Breda, provincie Noord-Braband, aan de oostzijde van de Nieuwstraat, aldaar, gemerkt litt. F, n°. 53, belend noord *Karel Pacillij*, oost dezelve en *Pieter Koolen* die ook ten zuiden aangrenst, en west de Nieuwstraat; zijnde thans bewoond bij *Daniel Scheffelaar.*

In beslag genomen ten verzoeke van Mejufvrouw *Anna Cornelia Janssen*, bevorens weduwe van den Heer *Petrus Morgen*, thans huisvrouw van den Heer *Antonius Kerkhoff*, zoo voor zich-zelve uithoofde der gemeenschap die tusschen haar en haren overledenen Man *Petrus Morgen* bestaan heeft, als in hoedanigheid van Moeder en Voogdesse over haren nog minderjarigen Zoon *Leonardus*, met genoemden *Petrus Morgen* in huwelijk verwekt; den Heer *Antonius Kerkhoff*, voornoemd, Negociant, wonende te Bergen-op-Zoom, zoo voor zich-zelven uit hoofde der tusschen hem en genoemde *Anna Cornelia Janssen* bestaande Huwelijks-gemeenschap, als in hoedanigheid van bijvoogd over genoemden minderjarige, en zijne genoemde huisvrouw adsisterende en autoriserende; den Wel-Eerwaarden Heer *Petrus Morgen*, Roomsch-Katholijk Priester, wonende in de gemeente Hoeven, en den Heer *Henricus Wilhelmus Petrus Morgen*, Zilversmid, wonende te Bergen-op-Zoom, die tot hunnen Prokureur hebben gesteld Mr. PAULUS GOUVERNEUR, Regtsgeleerde, Prokureur bij de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te Breda, wonende aldaar in de Karnemelkstraat, wijk B, n°. 136, zijnde behoorlijk gepatenteerd, ten laste van *Maria Pieterse van Sadriöee*, eerst weduwe van *Johannes Schouwmans*, en laatstelijk van *Pieter Hansen*, zonder beroep, wonende te Bergen-op-Zoom, hiervoren van *Daniel Scheffelaar*, Deurwaarder van 's Rijks middelen en deszelfs huisvrouw *Catharina Schouwmans*, wonende te Bergen-op-Zoom, bij Proces-Verbaal van den Deurwaarder *Johannes Kornelis Veerman, Iz.*, van den vijftienden Junij een duizend acht honderd drie en dertig, dienzelfden dag door den Heer *Antonij Willekens*, Griffier bij het Vredegeregt in het kanton Bergen-op-Zoom, wonende te Bergen-op-Zoom, en door den Heer *Petrus Josephus Cuypers*, Burgemeester der stad Bergen-op-Zoom, wonende aldaar, die beide van hetzelve kopij ontvangen hebben, gevizeerd, den zeventienden van gemelde maand Junij, te Breda geregistreerd en overgeschreven ten kantore der Hypotheken te Breda in deel drie, nummer twee-en-dertig, den een-en-twintigsten dierzelfde maand Junij, en ter Griffie der Regtbank voornoemd, den twee-en-twintigsten daaraanvolgende.

De eerste afkondiging van de Memorie van Lasten zal plaats hebben op Maandag den vijfden Augustus een-duizend-acht-honderd drie-en-dertig.

De Prokureur van de Executanten,
(get.) GOUVERNEUR.

Gelijkluidend afschrift dezes is ter voldoening aan art. 682 van het Wetboek van Burgerlijke Regtspleging in de openbaar Gehoorzaal der Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te Breda, aangeplakt heden den twee-en-twintigsten Junij 1800 drie-en-dertig.

De Griffier der Regtbank,
(get.) L. D. STORM.

N°. 966. Geregistreerd te Breda, den vier-en-twintigsten Junij 1800 drie-en-dertig, deel twee-en-dertig, folio negen-en-zestig verso, afdeeling vijf, ontvangen twee guldens twee-en-twintig en een halve cents, hieronder met de acht-en-dertig opcenten, drie guldens zeven en een halve cents.

(get.) VAN HOOFF.

*** Een FATSOENLIJK JONGMENSCH, oud 25 jaren, die 3 jaren lang de Akademische (Regtsgeleerde) lessen gefrequenteerd hebbende door partikuliere als algemeene omstandigheden zijne Studien heeft gestaakt, wenschte volgaarne op een Bureau geplaatst te zijn tegen een matig honorarium; (liefst te *Breda*.) Adres met *franco*-Brieven bij de Uitgevers dezes, onder letter K.

*** Die te pretenderen hebben van of verschuldigd zijn aan de nalatenschap van ENGELINA PHILIPSEN, in leven Weduwe van CORNELIS VRINS, overleden te *Zevenbergen*, en daarvan tot heden geene opgave gedaan hebben, gelieven zulks eenig te doen, aan den Notaris C. VAN DIGGELEN te *Zevenbergen*.

*** De CENTRALE DIRECTIE VAN HET EILAND WALCHEREN, zal, onder nadere approbatie van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, op Donderdag den 18den Julij aanstaande, in tegenwoordigheid van den Hoofd-Ingenieur in de Provincie *Zeeland*, in het Lokaal der Directie in de Abtdij te *Middelburg* des voormiddags ten 10 ure, publiek presenteeren aan te besteden:

De LEVERANTIE der benoodigde *Dijks-Materialen* voor den aanstaanden Winter en het Dienstjaar 1834, bestaande in: Masthoomen, Eiken Balkhout, IJzer, Wormnagels, Haringband, Hollandsch- en Brabandsch Rijs, Gaarden en Staken.

Zullende de Conditiën, *acht* dagen dagen te voren, ter lezing liggen, ter Griffie van voornoemde Directie, en nadere informatien te bekomen zijn bij den Opper-commies S. ROELSE, te *Middelburg*.

*** Bij A. KLOOTS, te *'s Hage*, wordt uitgegeven en is alom verkrijgbaar gesteld:

I. ONBEZWEKENE GEHECHTHEID EN TROUW, of *de Edele Negerslaaf*, eene merkwaardige geschiedenis uit den opstand der Zwarten op *St. Domingo*. Gevolgd door een kort overzigt van *St. Domingo* en deszelfs geschiedenis. Een belangrijk werk, vooral bij de tegenwoordige beraadslaging over de afschaffing van den Slavenhandel. Prijs . . . *f* 2,40.

II. DEUGD EN GODSDIENSTZIN, of *Tafereelen uit de geschiedenis en het leven van bijzondere personen.* Door J. ANDRIESSEN, Schrijver van het Beknopt Overzigt van *Polen*. Met een titelvignet. Prijs . . . - 2,40.

III. DE REGTVAARDIGE VERGELDING, Tooneelspel in *vijf* bedrijven, naar het Hoogduitsch van F. KIND. Prijs . . . - 0,80.

IV. GEZELLIG ONDERHOUD voor den Beschaafden Stand. Met een titelvignet. Prijs . . . - 2,40.

V. TAFEREELEN EN HERINNERINGEN. Door den Schrijver van WILLEM BAARLAND. Met een titelvignet. Prijs . . . - 2,40.

VI. EEN WOORD VOOR ALLEN, *die de Waarheid in de liefde wenschen te betrachten.* Prijs . . . - 0,15.

VII. MORGENWANDELINGEN *door en den omtrek van* 's Gravenhage, of *schoonheden en merkwaardige bijzonderheden betrekkelijk deze Residentie.* Eene bijdrage tot de Nationale Lectuur. Met een titelvignet. Prijs . . . - 4,50.

VIII. GESCHENK VOOR KINDEREN, bestaande in kleine Verhalen van F. VAN SPALL, Predikant. Met plaatjes Prijs . . . - 1,20.

IX. DE ONECHTE DOCHTER, eene proeve van Gods Voorzienigheid. Door *denzelven.* Met een titelvignet Prijs . . . - 2,40.

X. EEN HUISSELIJK TAFEREEL UIT NOORD-HOLLAND, of *trekken van Karakter, de Zeden en Gewoonten der Noord-Hollanders.* Door *denzelven.* Met een titelvignet. Prijs . . . - 2,40.

*** Bij JOH. NOMAN & ZOON, Boekhandelaars te *Zalt-Bommel*, is op HEDEN van de Pers gekomen en alomme verkrijgbaar gesteld:

I. VERHAAL VAN DE BELEGERING DER CITADEL VAN ANTWERPEN, *door het Fransche Leger in December* 1832. Voorafgegaan van eene Inleiding, bevattende eene schets van Fortificatiën van aanval en van verdediging, en gevolgd: 1°. *Door een breedvoerig uitslaand plan of kaart der aanvallen.* 2°. *Door eene fraaije kaart der Schelde*, en 3°. *Door Bijlagen*, door J. W. T. Voormalig Officier der Genie, uit het Fransch vertaald, met geplaatdrukte titel en vignet . . . *f* 2,40.

II. KAART DER SCHELDE, (groot 1 vel schrijfformaat . . . - 0,50.

III. P. N. MUIJT, merkwaardigheden uit de Vaderlandsche Geschiedenis, met 60 plaatjes. *Derde druk.* Vermeerderd met *de afbeelding en beschrijving van de Heldendaad van* VAN SPEYK, *den Tiendaagschen Veldtogt en het Bombardement van het* KASTEEL VAN ANTWERPEN. Zeer geschikt voor prijsjes in de Scholen . . . - 0,40.

IV. LEESBOEKJE VOOR KINDEREN, in 5 Lettersoorten Iste stukje . . . - 0,10.

V. ——————————— 5 Lettersoorten 2de stukje . . . - 0,12½.

VI. J. C. DE WILDE, Cours de Mythologie; destiné à l'usage des écoles Françaises et de l'instruction privée. - 0,30.

*** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, zijn de volgende nieuwe Werken voorhanden:

I. Ordonnance pour les exercices et les manoeuvres de la Cavalerie, redigée par ordre du Maréchal *Berthier.* 4 vol. Avec figures . . . *f* 6,20.

II. Aide-Mémoire portatif à l'usage des Officiers d'Artillerie. - 4,25.

III. *Hocquart*, petit dictionnaire de la langue française suivant l'Ortographe de l'Académie, contenant tous les mots qui se trouvent dans le Dictionnaire de l'Académie, et un nombre considérable de mots qu'on n'y trouve pas, avec la prononciation lorsqu'elle est irrégulière. 5e édition. . . . - 2,30.

IV. *P. A. Delanneau*, dictionnaire de poche de la langue française. 6e édition . . . - 1,80.

V. *Ch. Paul de Kock*, un bon enfant. 4 vol. . . . - 4,00.

VI. ——————— la bulle de Savon, ou Choix de Chansons. 1 vol. . . . - 1,00.

VII. ——————— Oeuvres Complètes, chaque volume - 1,00.

VIII. *Béranger*, Chansons Nouvelles et Dernières . . . - 0,60.

IX. *Victor Hugo*, Lucrèce Borgia, Drame . . . - 0,60.

X. ——————— le Roi s'amuse . . . - 0,60.

XI. Jaarboekje voor de Ambtenaren der Directe Belastingen, In- en uitgaande Regten en Accijnsen, in Nederland. Eerste jaargang 1833. . . . - 1,75.

Bij bovenstaanden is gelegenheid om zich te abonneren in de MAANDELIJKSCHE LEESSOCIETEIT à *f* 1,25 per Maand.

Opgemelde Boekhandelaren belasten zich voorts met eene spoedige bezorging van ALLE FRANSCHE BOEKWERKEN in *Frankrijk* en *België* uitkomende, tegen civiele prijzen.

Te BREDA, bij BROESE en COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers.